

MEMORANDUM SPORT

In december 2000 heeft de Europese Raad, in zijn verklaring van Nice, het maatschappelijk belang van sport erkend voor de Europese samenleving en de eigenheid van deze samenleving. De Raad heeft in het bijzonder erkend dat "Ook al beschikt de Gemeenschap niet over rechtstreekse bevoegdheden op dit gebied, [...] zij bij haar optreden uit hoofde van de verschillende Verdragsbepalingen [toch] rekening [moet] houden met de maatschappelijke, educatieve en culturele functie van de sport, die het specifieke karakter ervan bepaalt, teneinde de ethiek en de solidariteit die noodzakelijk zijn voor het behoud van de maatschappelijke rol van de sport, te eerbiedigen en te bevorderen".

De Commissie publiceerde op 11 juli 2007 haar eerste grote initiatief op het terrein van sport: het Witboek Sport. Frankrijk en Nederland verwelkomen het Witboek en zijn zeer verheugd over het voornemen van de Commissie om via een dialoog stakeholders te stimuleren om hun verantwoordelijkheid te nemen de maatschappelijke waarde van sport te benutten, stil te staan bij de economische impact ervan en zorg te dragen voor 'good governance' in de sport.

De maatschappelijke rol van sport is de basis voor het Nederlandse en Franse kabinetsbeleid op het terrein van sport. Maatschappelijke binding en integratie zijn enkele van de belangrijkste waarden van sport. Door de hoge participatiegraad en de (potentiële) leeromgeving is sport één van de plekken waar kinderen opgroeien, opgevoed worden en hun talenten kunnen ontwikkelen. En in de sportvereniging kunnen jongeren al vroeg kennis maken met actieve participatie en vrijwilligerswerk.

Nederland en Frankrijk zijn van oordeel dat het Europese sportmodel, met zijn piramidestructuur en solidariteit tussen rijk en arm, en klein en groot, moet worden behouden en beschermd.

Dankzij de financiële herverdelingsmechanismen in de sport en de stimulerende werking van topsport is het mogelijk dat vrijwillige sportorganisaties floreren op lokaal niveau. Frankrijk en Nederland zijn dan ook verheugd te constateren dat de Commissie gezondheidsbevorderende lichaamsbeweging tot hoeksteen van haar sportgerelateerde activiteiten heeft uitgeroepen en dat ook tot uitdrukking heeft gebracht in haar financiële instrumenten.

Nederland en Frankrijk zijn verheugd te constateren dat de Commissie met het Witboek Sport voor het eerst kiest voor een allesomvattende benadering van sportgerelateerde kwesties. Zij wil strategische richting geven aan de rol van sport in Europa, het debat over specifieke problemen bevorderen, de zichtbaarheid van sport in de Europese beleidsvorming vergroten en mensen meer bewust maken van de behoeften en specifieke kenmerken van de sector. Daarnaast streeft de Commissie ernaar belangrijke

thema's te verduidelijken, zoals de toepassing van Gemeenschapswetgeving op de sport.

Annex 1, getiteld "Sport and EU competition rules" geeft een overzicht van alle Hofuitspraken en Commissiebesluiten op het terrein van sport. Dit overzicht van afzonderlijke cases geeft de gehanteerde 'van geval tot geval-benadering' weer. Nederland noch Frankrijk opteren voor een generieke uitzonderingspositie voor sport, maar zij betreuren wel dat een 'van geval tot geval-benadering' onvoldoende bijdraagt aan de door de sportbonden zo gewenste rechtszekerheid vooraf.

De Commissie heeft de competentie en de beleidsvrijheid om die duidelijkheid voor de sportbonden te scheppen, bijvoorbeeld door middel van vrijstellingen per categorie, generieke regelingen of richtsnoeren. Nederland en Frankrijk roepen de Commissie dan ook op om de positie van sport in het Gemeenschapsrecht op een aantal specifieke terreinen te verduidelijken, te weten: de teamsamenstelling, de opleiding van jonge talenten, de positie van spelersmakelaars, de zekerstelling van sportfinanciering en de mediarechten.

Het lijkt nodig het financieringspotentieel uit de collectieve verkoop van uitzendrechten te benutten – en hiermee te voorkomen dat bepaalde clubs door middel van individuele verkoop de beste spelers naar zich toehalen -, waardoor een betere verdeling van de inkomsten ontstaat en een grotere mate van solidariteit binnen de sport. Op Europees niveau moet een discussie op gang komen over duurzame financiering van de sport in Europa, zonder a priori de financiering via kansspelen uit te sluiten, teneinde na te gaan welke mogelijkheden er zijn om de sportinfrastructuur te versterken en de breedtesport in de lidstaten verder te ontwikkelen.

Nederland en Frankrijk zijn van oordeel dat het nodig is de regels omtrent de samenstelling van sportteams met juridische zekerheden te omkleden, in het bijzonder de door de UEFA voorgestelde regel inzake zelfopgeleide spelers ("home grown players rule"). Deze regel, die voorziet in de instelling van een quotum voor het aantal spelers dat door de club, of in het betrokken land of de betrokken regio, is opgeleid, heeft tevens ten doel de exploitatie van kinderen en kinderarbeid te voorkomen. Daarom is het van het grootste belang dat de huidige rechtsregels strikt worden toegepast en dat de sportverenigingen over de nodige mogelijkheden beschikken om de kinderen via zelfregulering te beschermen.

Nederland en Frankrijk zijn van oordeel dat het sportfederaties moet worden toegestaan maatregelen te nemen om de samenstelling van nationale teams van een zo hoog mogelijk niveau te houden.

Daarnaast is het van belang aandacht te schenken aan de vorming van jonge sporters en, in het bijzonder, een "dubbele opleiding" voor jonge beroepssporters of topsporters te bevorderen (sportopleiding, maar ook middelbare schoolopleiding, en universitaire of

beroepsopleiding) teneinde hun na beëindiging van hun sportloopbaan een goede toekomst te bieden.

Hiervoor is een striktere begeleiding nodig alsmede een regelmatige controle van de opleiding, zodat de kwaliteit ervan kan worden gewaarborgd.

Bovendien maken steeds meer jonge spelers, gezien de sportjuridische haken en ogen, gebruik van makelaars om over hun contract te onderhandelen en dit te ondertekenen. Uit rapporten met betrekking tot dit onderwerp blijkt dat op dit gebied veel wordt gesjoemeld, hetgeen gezien de bedragen die in het geding zijn niet verbazingwekkend is. Nederland en Frankrijk steunen de start van een effectonderzoek van de Europese Commissie op dit gebied. Dit onderzoek zou de basis kunnen vormen voor discussies om binnen de EU tot een gezamenlijk standpunt te komen ten aanzien van de licenties voor het uitoefenen van de functie spelersmakelaar, waardoor spelers en clubs tegen onrechtmatige praktijken zouden kunnen worden beschermd.

Nederland en Frankrijk moedigen het gebruik van licenties aan. Een solide licentiestelsel waarin gemeenschappelijke financiële basisregels voor profclubs op nationaal en Europees niveau worden neergelegd, zou een nuttig instrument zijn voor de bevordering van 'good governance' in de sport. Dit stelsel zou eveneens moeten voorzien in bepalingen ten aanzien van discriminatie en geweld, en in de bescherming van minderjarigen.

Tot slot zou de sportwereld kunnen worden aangemoedigd om na te denken over de instelling van een Europees systeem voor toezicht op het beheer van profclubs.